

**Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. b)**

Limba și literatura maghiară maternă

Testul 4

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd válaszoljon a kérdésekre 3-4 mondatban!

Babits Mihály: Sugár

*Hogy bomlanak, hogy hullanak
a fésük és gyűrűs csatok:
ha büszkén a tükör előtt
bontod villanyos hajzatod!
Úgy nyúlik karcsú két karod
a válladtól a fürtödíg,
mint antik kancsó két füle
ha könnyed ívben fölszökik.*

*Hogyan dicsérjem termeted?
A pálmafák, a cédrusok,
az árboc és a liliom
az mind nem él, az nem mozog...
De benned minden izom él,
idegek, izmok és inak,
titkon mint rejtelmes habok
szélcsöndben is hullámlanak.*

*Ó kancsók kincse! drága kincs!
Kincsek kancsója! Csókedény!
Hozzád hasonló semmi sincs,
szent vággyal nézlek téged én!
Eleven kancsó! életé,
kiben a nagy elixír áll,
amelytől élő lesz a holt
s a koldus több lesz, mint király.*

*Amerre jársz, a levegő
megkéjesül, megfinomul
s miként dicsfény a szent köré
testedhez fényköddel borul.
Kályhában fellobog a láng,
falon az óra elakad,
ha büszkén a tükör előtt
kibontod élő derekad. (1909)*

Forrás: Babits Mihály összegyűjtött versei I. Unikornis Kiadó, 1993. 42–43.

elixír = örök életet adó csodaszer

- a. Milyen hangnemben szólal meg a beszélő? Válaszában figyeljen a mondatok változatosságára, érzelemkifejező szerepére! 5 pont
- b. Mi jellemző a vershelyzetre, versbeszédre? 5 pont
- c. Hogyan jeleníti meg a lírai én a kedves alakját, tulajdonságait? 5 pont
- d. Értelmezze a „kancsó” jelentéseit a versben! 5 pont
- e. Milyen stílusalakzatok szervezik a mű világot? 5 pont
- Helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A válaszadásában nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Testul 4

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

A videóklip egyik korai, a '70-es években népszerű brit elnevezése, a „pop-promó” [pop-promo], amely a videóklipeket nyíltan reklámeszközként határozta meg, aligha jöhetett volna létre a tévés fellépéseket helyettesítő, illetve a kifejezetten a televíziós terjesztés szándékával készült promóciós klipek – röviden: a televízió médiuma – nélkül. A Top of the Pops meghívottjai olykor maguk helyett az élő előadást mintegy pótoló promóciós kisfilmeket küldtek. Bár a BBC-nél mélységesen elleneztek ezt a gyakorlatot attól az elgondolástól vezéreltetve, hogy „a közönség »élőben« szeretne »találkozni« kedvenc művészeivel, nem pedig előzetesen legyártott filmklipeket nézni a tévében”, de több ízben is, így például a koncertezésről 1966 augusztusától visszavonuló Beatles-szel kivételt tettek. A pre-MTV videóklip-történetek egyik legemlékezetesebb és talán legtöbbet taglalt, a Top of the Pops-hoz kapcsolódó epizódját a Queen és a Bohemian Rhapsody című daluk sorsa képezi. Amikor 1975-ben a Bohemian Rhapsody a brit slágerlisták 30. helyére került, a Queenet meghívták a Top of the Pops-ba, ám a zenekar tagjai úgy vélték, hogy nem tudnák a dal nevezetes, bonyolult operabetéjét, kórusrészletét megfelelő minőségű élő produkcióként előadni. Kisfilmet forgattak Bruce Gowers televíziós rendezővel, és az élő fellépés helyett a videót küldték el a tévéműsor szerkesztőinek, ám azok először nem adták le azt a műsorban. A Bohemian Rhapsody hamarosan előbbre lépett a slágerlistán, s bár a zenészek a következő invitálás alkalmával sem fáradtak el a tévéstúdióba, de a Top of the Pops 1975 novemberében végül mégis sugározta a videóklipet. A következő héten a hatperces Bohemian Rhapsody a brit slágerlista első helyére került, ezt a pozícióját pedig kilenc héten át megőrizte, megdöntve a korabeli rekordokat. Bár ugyancsak túlzó megállapítás kijelenteni, hogy a Queen a Bohemian Rhapsodyvel „gyakorlatilag feltalálta a videóklipet hét évvel az MTV elindulása előtt” de kétségtelen, hogy a videóklip televíziós terjesztése, illetve a korabeli előadásalapú „pop-promók” közül kiemelkedő audiovizuális megoldásai (például az operabetétnél látható optikai torzítások, az öt részre tagolható progresszív rock-dal zenei felépítését hűen követő klipszerkezet) nagymértékben meghatározták azt, hogy a kislemezből pár hónapon belül több, mint egymillió példány keljen el – hozzájárulva ahhoz is, hogy a lemezkiadó cégek nagyobb potenciált lássanak meg a videóklip-formátumban.

(Milián Orsolya: Videóklip-történetek és a webkettes „pop-promó”. In: www.apertura.hu)

1. Állapítsa meg az alábbi kijelentések igazságtartalmát! Jelölje I (igaz) vagy H (hamis) betűjellel!
 - a. A videóklip őse a promóciós kisfilm volt.
 - b. A pre-MTV egyik legemlékezetesebb pillanatát a Queen okozta.
 - c. A Queen azért nem vállalta a fellépést, mert az énekes hangszájai begyulladtak.
 - d. A Bohemian Rhapsody összesen kilenc héten keresztül vezette a brit slágerlistát.
 - e. A Queen gyakorlatilag feltalálta a videóklipet, nyolc évvel a zenecsatorna elindulása előtt.
 2. Írjon ki ki a szövegből öt olyan kulcsszót, ami a videókliphez kapcsolódik! 5 pont
 3. Értelmezze a *pop-promó* kifejezést a szöveg alapján! 5 pont
 4. Fejtse ki véleményét 10–15 mondatban arról, hogy ön számára mennyire fontos/nem fontos egy dalhoz elkészült videóklip! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Értékrendek találkozása az irodalomban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. Zrínyi Miklós: **Szigeti veszedelem**, Katona József: **Bánk bán**, Arany János: **Szondi két apródja** vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- | | |
|--|--------|
| a. a vălăsztott irodalmi alkotás műfaji sajátosságai | 5 pont |
| b. a szereplők közti viszonyok megjelenítése | 5 pont |
| c. a különböző értékrendek bemutatása | 5 pont |
| d. a műbeli beszédek szerepe az alkotásban | 5 pont |

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.